

ІНТЕГРАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНИЙ АУДИТ ТА ІНСПЕКТУВАННЯ» У ПРОФЕСІЙНУ ПІДГОТОВКУ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІЗ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

INTEGRATION OF THE DISCIPLINE "SOCIAL AUDIT AND INSPECTION" INTO THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE SOCIAL WORK SPECIALISTS

Стаття розкриває та обґрунтовує значущість дисципліни «Соціальний аудит та інспектування» у системі професійної підготовки майбутніх фахівців із соціальної роботи для підвищення їхньої готовності до забезпечення якості, прозорості та ефективності соціальних послуг. Для досягнення цієї мети проаналізовано концептуальні основи соціального аудиту та інспектування, окреслено їхнє значення для контролю та підвищення ефективності в соціальній сфері, визначено основні принципи та функції, а також підкреслено взаємодоповнюючий характер. Особливу увагу приділено впливу дисципліни «Соціальний аудит та інспектування» на формування ключових професійних компетентностей фахівців із соціальної роботи, зокрема здатності до системної оцінки якості соціальних послуг та ефективного управління ризиками. Деталізовано, як курс розвиває аналітичне та критичне мислення, практичну орієнтацію та здатність до навчання протягом життя, глибоке розуміння професійної сфери та відповідальність. Також розглянуто формування компетентностей щодо оцінки потреб і розуміння отримувачів соціальних послуг та системної оцінки діяльності. У контексті управління ризиками, доведено, що дисципліна «Соціальний аудит та інспектування» формує здатність до прогнозування та запобігання ризикам, прийняття обґрунтованих рішень в умовах невизначеності, відповідальності та доброчесності у подоланні загроз, а також розвиває управлінські навички та вміння оцінювати ефективність заходів з мінімізації ризиків. На основі проведеного аналізу запропоновано структуру та ключові елементи змісту навчального курсу «Соціальний аудит та інспектування» для інтеграції у вищу освіту, що включає теоретико-методологічні основи, інструментарій аудиту та інспектування, а також управління ризиками. Це сприятиме формуванню необхідних компетентностей та підвищить готовність майбутніх фахівців до забезпечення прозорості, підзвітності та надійності соціальних послуг. Зроблено висновок, що навчальний курс «Соціальний аудит та інспектування» є фундаментом для розвитку загальних та спеціальних компетентностей, зокрема в частині оцінки якості послуг (аналітичне мислення, практична орієнтація, розуміння потреб клієнтів) та управління ризиками (прогнозування, прийняття рішень, відповідальність).

Ключові слова: соціальний аудит, соціальне інспектування, соціальні послуги, фахівець із

соціальної роботи, професійні компетентності.

The article reveals and justifies the significance of the discipline «Social Audit and Inspection» in the system of professional training of future social work specialists to increase their readiness to ensure the quality, transparency and efficiency of social services. To achieve this goal, the conceptual foundations of social audit and inspection are analyzed, their importance for control and increasing efficiency in the social sphere is outlined, the main principles and functions are defined, and the complementary nature is emphasized. Particular attention is paid to the influence of the discipline «Social Audit and Inspection» on the formation of key professional competencies of social work specialists, in particular the ability to systematically assess the quality of social services and effective risk management. It is detailed how the course develops analytical and critical thinking, practical orientation and the ability to learn throughout life, a deep understanding of the professional sphere and responsibility. The formation of competencies in assessing the needs and understanding of recipients of social services and systematic evaluation of activities is also considered. In the context of risk management, it has been proven that the discipline «Social Audit and Inspection» forms the ability to predict and prevent risks, make informed decisions under conditions of uncertainty, responsibility and integrity in overcoming threats, and also develops management skills and the ability to assess the effectiveness of risk minimization measures. Based on the analysis, the structure and key elements of the content of the «Social Audit and Inspection» training course for integration into higher education are proposed, which includes theoretical and methodological foundations, audit and inspection tools, as well as risk management. This will contribute to the formation of the necessary competencies and increase the readiness of future specialists to ensure transparency, accountability and reliability of social services. It is concluded that the «Social Audit and Inspection» training course is the foundation for the development of general and special competencies, in particular in terms of assessing the quality of services (analytical thinking, practical orientation, understanding customer needs) and risk management (forecasting, decision-making, responsibility).

Key words: social audit, social inspection, social services, social worker, professional competencies.

УДК 378.046:364
DOI <https://doi.org/10.32782/ip/85.1.29>

Кримчак Л.Ю.,
канд. пед. наук, доцент,
завідувач кафедри соціальної роботи
та управління соціальними процесами
Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку соціальної сфери в Україні, позначений реформами, децентралізацією та зростанням суспільних

вимог до якості й ефективності надання соціальних послуг, висуває нові вимоги до професійної підготовки фахівців із соціальної роботи. В умовах

посилення запиту на прозорість, підзвітність та результативність діяльності соціальних служб, особливого значення набуває їхня здатність до системного аналізу, оцінки та контролю якості своєї роботи. Важливим інструментом забезпечення цих процесів є соціальний аудит та інспектування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема підготовки висококваліфікованих фахівців із соціальної роботи, здатних до ефективної діяльності в умовах трансформації соціальної сфери, є предметом численних наукових досліджень як в Україні, так і за кордоном. Особлива увага приділяється формуванню комплексу професійних компетентностей, що відповідають сучасним викликам та стандартам. У широкому контексті, питання професійної підготовки фахівців соціальної сфери досліджувалися такими вченими, як С. Грищенко, Л. Бивалькевич та О. Максименко [3], Коляда Н. [7], Р. Зозуляк-Случик О. Онипченко [4], О. Столярник та Т. Семігіна [16] та ін. Їхні роботи розкривають теоретико-методологічні засади підготовки, особливості формування ключових компетентностей, а також визначають вимоги до змісту освітніх програм. Водночас, значна увага приділяється значенню практико-орієнтованої підготовки (Н. Сейко, С. Котловий, І. Літяга [14] та ін.) та інтеграції теоретичних знань із реальним досвідом (О. Карпенко, А. Котелевець [5] та ін.).

Окремий блок наукових досліджень присвячений соціальному аудиту та інспектуванню як інструментам управління, контролю та оцінки. У працях таких науковців, як В. Качалова [6], А. Бержанір, І. Бержанір та Т. Ящук [1], І. Сисоєва, Н. Головай, О. Гриник [15] та інші, розкривається сутність цих понять, їхні функції, принципи, методи проведення та роль у забезпеченні прозорості, підзвітності та ефективності діяльності організацій. Ці дослідження переважно фокусуються на теоретичних аспектах аудиту та інспектування в контексті державного управління, економіки, чи (у широкому сенсі) соціальних систем, демонструючи їхнє значення для покращення якості послуг та раціонального використання ресурсів.

Питання якості соціальних послуг [12] та механізмів їх забезпечення є центральним у роботах Г. Лопатенко [8], Ю. Борисова [2], І. Процик та Н. Кара [13]. Вони розглядають критерії оцінки якості, моделі моніторингу, стандартизацію та процедури акредитації соціальних установ. Ці праці підкреслюють необхідність формування у фахівців навичок критичного аналізу, оцінки ефективності впроваджених заходів та здатності до самовдосконалення професійної діяльності.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значну кількість наукових напрацювань у сферах професійної підготовки фахівців із соціальної роботи, соціального

аудиту та менеджменту якості послуг, проблема системного та цілісного включення дисципліни «Соціальний аудит та інспектування» безпосередньо в освітні програми підготовки фахівців із соціальної роботи залишається недостатньо розробленою. Переважно, ці питання розглядаються фрагментарно у межах інших курсів, таких як «Менеджмент у соціальній роботі», «Соціальна політика» або «Оцінка соціальних програм», що не забезпечує формування комплексних та повноцінних компетентностей. Крім того, бракує ґрунтовних педагогічних досліджень, спрямованих на:

- визначення оптимального місця дисципліни «Соціальний аудит та інспектування» в навчальному плані;

- розробку чітких методик викладання цієї дисципліни, які б забезпечували не лише теоретичні знання, а й практичні навички проведення аудиту та інспектування в реальних умовах соціальної роботи;

- обґрунтування конкретних компетентностей, які мають бути сформовані у майбутніх фахівців із соціальної роботи засобами цієї дисципліни;

- дослідження ефективності впровадження таких курсів у контексті української системи вищої освіти та її відповідності потребам ринку праці.

Мета статті – розкрити та обґрунтувати значущість дисципліни «Соціальний аудит та інспектування» у системі професійної підготовки майбутніх фахівців із соціальної роботи для підвищення їхньої готовності до забезпечення якості, прозорості та ефективності соціальних послуг. Досягнення поставленої мети обумовлює постановку наступних завдань: проаналізувати концептуальні основи соціального аудиту та інспектування, окресливши їхнє значення для контролю та підвищення ефективності в соціальній сфері; визначити вплив дисципліни «Соціальний аудит та інспектування» на формування професійних компетентностей фахівців із соціальної роботи, зокрема щодо оцінки якості послуг та управління ризиками; розробити та представити ключові елементи змісту навчального курсу «Соціальний аудит та інспектування» для інтеграції у вищу освіту.

Виклад основного матеріалу. Ефективне управління соціальною сферою, що відповідає сучасним викликам, неможливе без дієвих механізмів контролю, оцінки та моніторингу [2; 6, с. 10; 17]. У цьому контексті особливого значення набувають соціальний аудит та соціальне інспектування. Попри певне спільне цільове спрямування, вони мають свої концептуальні відмінності та специфічні функції [1].

Соціальний аудит – це комплексний, систематичний та незалежний процес оцінки діяльності соціальної установи, програми або проекту щодо її соціального впливу, ефективності, відповідності заявленим соціальним цілям та етичним нормам [6, с. 10]. На

відміну від традиційного фінансового аудиту, соціальний аудит зосереджений не лише на фінансовій звітності, а й на вимірюванні та аналізі соціальних результатів, впливу на отримувачів послуг, громаду, навколишнє середовище, а також на відповідності діяльності місії та цінностям організації.

Аналіз наукової літератури дав можливість сформулювати основні принципи соціального аудиту є:

- незалежність та об'єктивність, що пов'язане з проведенням аудиту зовнішніми або внутрішніми аудиторами, які не зацікавлені у приховуванні недоліків;
- системність – охоплення всіх аспектів соціальної діяльності, а не лише окремих її елементів;
- відкритість та прозорість – оприлюднення результатів аудиту для зацікавлених сторін.
- компетентність, що забезпечує проведення аудиту фахівцями, які володіють знаннями з соціальної роботи, методології оцінки та аудиту;
- конструктивність, спрямованість на виявлення резервів для покращення та надання рекомендацій.

Відносно соціального інспектування, то це форма державного або внутрішнього контролю за дотриманням соціальними установами та суб'єктами надання соціальних послуг встановлених законодавчих, нормативно-правових актів, стандартів, ліцензійних умов та професійних вимог [6, с. 78]. Його головна мета – перевірка відповідності діяльності певним регламентованим нормам, виявлення порушень та вживання заходів щодо їх усунення. Інспектування має більш директивний та примусовий характер порівняно з аудитом. Серед основних функцій соціального інспектування науковці визначають наступні:

- контрольна: перевірка дотримання законодавства та стандартів;
- наглядова: систематичне спостереження за діяльністю суб'єктів;
- коригувальна: виявлення порушень та надання обов'язкових до виконання приписів;
- превентивна: попередження можливих порушень через перевірки та консультації.

У таблиці 1 надано значення соціального аудиту та інспектування у соціальній сфері.

Таким чином, соціальний аудит та інспектування є не просто формальними процедурами, а життєво важливими компонентами сучасної системи управління соціальною сферою. Вони виступають взаємодоповнюючими інструментами: інспектування забезпечує базовий контроль та відповідність нормативам, тоді як аудит надає глибинний аналіз ефективності та соціального впливу, орієнтуючись на розвиток та стратегічні цілі. Їхня інтеграція дозволяє побудувати міцний фундамент для якісного та сталого розвитку соціальних послуг.

Слід зазначити, що сучасний фахівець із соціальної роботи має бути всебічно компетентним, поєднуючи знання, навички, цінності та особистісні якості [16]. Особливо важливими сьогодні є компетенції, пов'язані з оцінкою якості та управлінням ризиками. Саме дисципліна «Соціальний аудит та інспектування» закладає основу для розвитку цих критично важливих здібностей, формуючи у майбутніх фахівців як загальні (ЗК), так і спеціальні (СК) компетентності [9, с. 6–8; 11]. Серед компетентностей, які формує цей курс для всебічної оцінки якості соціальних послуг слід визначити наступні:

Таблиця 1

Значення соціального аудиту та інспектування у соціальній сфері

№ з/п	Аспект значення	Деталізація та роль аудиту/інспектування
1	Забезпечення якості соціальних послуг	Обидва інструменти є ключовими для підтримки та підвищення якості. Інспектування гарантує дотримання мінімальних стандартів і вимог, а аудит надає глибинний аналіз ефективності та соціального впливу, виявляючи найкращі практики та можливості для інновацій.
2	Підвищення підзвітності та прозорості	Систематичне проведення аудиту та інспектування робить діяльність соціальних установ більш прозорою для громадськості, отримувачів послуг, донорів та держави, що сприяє підвищенню довіри та зменшенню корупційних ризиків.
3	Оптимізація використання ресурсів	Шляхом виявлення неефективних практик, дублювання функцій або нецільового використання коштів, соціальний аудит та інспектування дозволяють оптимізувати розподіл та використання фінансових, людських та матеріальних ресурсів.
4	Сприяння стратегічному плануванню та розвитку	Результати аудиту та інспектування надають цінну інформацію для розробки та коригування соціальної політики, формування стратегічних планів розвитку соціальних послуг та програм, враховуючи реальні потреби суспільства та ефективність попередніх ініціатив.
5	Захист прав та інтересів отримувачів послуг	Системи контролю допомагають виявляти випадки порушення прав, дискримінації або неналежного надання послуг, сприяючи захисту вразливих груп населення та підвищенню їхньої задоволеності.
6	Стимулювання інновацій та вдосконалення	Регулярна оцінка та зовнішній погляд, що їх надають аудит та інспектування, спонукають соціальні установи до постійного пошуку нових, ефективніших підходів та методів роботи.

[авторська розробка].

1. Аналітичне та критичне мислення (ЗК 3, ЗК 10, ЗК 11, ЗК 12). Дана компетентність передбачає у майбутніх фахівців розвиток здатності аналізувати складні процеси, виявляти взаємозв'язки та узагальнювати інформацію. Вони вчаться ефективно шукати, обробляти та аналізувати дані з різних джерел для об'єктивної оцінки якості. Це допомагає виявляти першопричини проблем, формулювати шляхи їх вирішення та приймати обґрунтовані рішення для покращення послуг.

2. Практична орієнтація та навчання протягом життя (ЗК 4, ЗК 9). Навчальний курс акцентує увагу на практичному застосуванні знань з аудиту та інспектування для реальної оцінки соціальних послуг. Це сприяє формуванню у здобувачів здатності до безперервного навчання та опанування сучасних методик, що є критично важливим у динамічній сфері оцінки якості.

3. Глибоке розуміння професійної сфери та відповідальність (ЗК 6, ЗК 15), коли студенти отримують глибокі знання та розуміння предметної області соціальної роботи, усвідомлюючи, що саме підлягає оцінці та як якість послуг впливає на кінцеві результати [10]. Це також формує соціально відповідальний та свідомий підхід до діяльності, оскільки якість послуг безпосередньо пов'язана з відповідальністю перед отримувачами допомоги та суспільством.

4. Оцінка потреб та розуміння клієнтів (СК 5, СК 9), тому що Курс розвиває здатність до виявлення, соціального інспектування та оцінки потреб вразливих категорій населення, включно з тими, хто опинився у складних життєвих обставинах. Він також допомагає оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів, зокрема на етапі раннього втручання. Це є відправною точкою для якісних послуг, адже вони мають відповідати реальним потребам.

5. Системна оцінка діяльності (СК 19), адже безпосередній фокус дисципліни – навчити майбутніх фахівців комплексно оцінювати результати та якість професійної діяльності у сфері соціальної роботи, що дозволяє забезпечувати її ефективність та високі стандарти [15].

Зазначені вище компетентності дозволяють майбутнім фахівцям не просто надавати соціальні послуги [12], а й активно впливати на їхній рівень, забезпечуючи прозорість, ефективність та відповідність потребам суспільства.

Дисципліна «Соціальний аудит та інспектування» відіграє критичну роль у підготовці фахівців із соціальної роботи, впливаючи на формування компетентностей для ефективного виявлення, оцінки та мінімізації ризиків у їхній професійній діяльності. Це сприяє підвищенню безпеки, стабільності та надійності соціальних послуг.

Серед конкретних компетентностей, які формуються цією дисципліною у контексті управління ризиками можна визначити:

– ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу – компетентність, яка дозволяє фахівцям ідентифікувати потенційні ризики, розкладати складні ситуації на складові, аналізувати їхні причини та можливі наслідки, а також розробляти комплексні стратегії реагування.

– ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Дисципліна «Соціальний аудит та інспектування» забезпечує перехід від теоретичних знань про ризики до практичного застосування методів їх ідентифікації, оцінки та управління в реальних умовах соціальної роботи.

– ЗК 11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Адже управління ризиками нерозривно пов'язане з виявленням потенційних проблемних зон, визначенням їхньої суті та розробкою ефективних заходів для їх вирішення або запобігання.

– ЗК 12. Здатність приймати обґрунтовані рішення. На основі аналізу ризиків та їхніх наслідків фахівці вчаться ухвалювати виважені та обґрунтовані рішення щодо управління ними, вибору оптимальних стратегій та заходів.

– ЗК 15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Управління ризиками в соціальній сфері вимагає високого рівня відповідальності, оскільки потенційні загрози можуть мати серйозні наслідки для вразливих груп населення. Дисципліна сприяє формуванню усвідомленого підходу до мінімізації шкоди.

– ЗК 16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброочесності. Ця компетентність є важливою у контексті фінансових та етичних ризиків. Дисципліна навчає розпізнавати та запобігати проявам недоброочесності, які можуть загрожувати ефективності та репутації соціальних служб.

– СК 2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів. Успішне управління ризиками значною мірою залежить від здатності фахівця передбачати можливі негативні зміни та їхній вплив на клієнтів та організацію.

– СК 3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення. Чітке розуміння законодавства допомагає ідентифікувати правові ризики та забезпечувати відповідність діяльності соціальних установ встановленим нормам.

– СК 5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах. Виявлення та оцінка потреб вразливих груп є першим кроком до розуміння ризиків, з якими вони стикаються, та розробки заходів для їхнього захисту.

– СК 11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних

потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей, в тому числі на етапі раннього втручання. Ця компетентність дозволяє враховувати індивідуальні ризики клієнтів та надавати адресну підтримку для їх мінімізації.

– СК 14. Здатність до застосування методів менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу. Управління ризиками є невід'ємною частиною менеджменту, тому дисципліна «Соціальний аудит та інспектування» навчає застосовувати управлінські підходи для контролю та мінімізації загроз у повсякденній роботі та в діяльності команди.

– СК 19. Здатність оцінювати результати та якість професійної діяльності у сфері соціальної

роботи. Оцінка результатів допомагає виявити, чи були ефективними заходи з управління ризиками, і чи потрібно їх коригувати [9, с. 6–8; 11].

Зазначені вище компетентності дозволяють майбутнім фахівцям не лише реагувати на вже існуючі проблеми, а й активно працювати на попередження, створюючи більш безпечне та стабільне середовище для надання соціальних послуг [12].

Виходячи із зазначених ЗК та СК, ми удосконалимо зміст навчального курсу «Соціальний аудит та інспектування», який спрямований на інтеграцію теоретичних знань та практичних навичок, необхідних для формування заявлених компетентностей. Таблиця 2 деталізує структуру курсу, включаючи розділи, теми, рекомендований розподіл годин та відповідні компетентності.

Таблиця 2

Зміст навчального курсу «Соціальний аудит та інспектування»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		Компетентності, що формуються
		лекції	практичні заняття	
Розділ 1 Теоретико-методологічні основи соціального аудиту та інспектування		12	10	
1.1	Сутність, принципи й функції соціального аудиту та інспектування. Місце в системі соціальної роботи.	2	2	ЗК 6, ЗК 9, ЗК 15, СК 1
1.2	Історія розвитку та сучасні підходи до контролю якості у соціальній сфері.	2	2	ЗК 2, ЗК 9, ЗК 10, СК 19
1.3	Нормативно-правове забезпечення соціального аудиту та інспектування в Україні та міжнародна практика.	4	2	ЗК 1, ЗК 3, ЗК 12, ЗК 16, СК 3
1.4	Суб'єкти та об'єкти соціального аудиту та інспектування.	2	2	ЗК 6, ЗК 11, СК 5
1.5	Етичні аспекти проведення соціального аудиту та інспектування. Професійна етика аудитора/інспектора.	2	2	ЗК 15, ЗК 16, СК 16
Розділ 2 Методологія та інструментарій соціального аудиту		16	18	
2.1	Етапи та планування проведення соціального аудиту. Формування аудиторської групи.	4	4	ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 12, ЗК 14, СК 19
2.2	Методи збору даних у соціальному аудиті: кількісні та якісні підходи.	4	4	ЗК 3, ЗК 10, СК 9, СК 19
2.3	Розробка критеріїв та індикаторів оцінки якості соціальних послуг.	4	4	ЗК 3, ЗК 11, ЗК 12, СК 5, СК 19
2.4	Аналіз та інтерпретація аудиторських даних. Підготовка аудиторського звіту.	4	6	ЗК 10, ЗК 11, ЗК 12, СК 19
Розділ 3 Соціальне інспектування та управління ризиками		12	14	
3.1	Види соціального інспектування. Процедури та особливості проведення соціального інспектування.	4	4	ЗК 6, ЗК 14, СК 5, СК 6
3.2	Типологія ризиків у соціальній сфері. Ідентифікація та оцінка соціальних ризиків.	4	4	ЗК 3, ЗК 11, ЗК 12, СК 2, СК 11
3.3	Стратегії мінімізації та управління ризиками в соціальній роботі. Роль внутрішнього контролю.	4	6	ЗК 4, ЗК 12, ЗК 15, СК 14, СК 19
Розділ 4 Практичне застосування та кейс-стаді		10	10	
4.1	Розбір реальних кейсів соціального аудиту та інспектування.	2	2	ЗК 4, ЗК 11, ЗК 12, СК 5, СК 9, СК 19
4.2	Розробка проектів соціального аудиту/інспектування.	2	2	ЗК 4, ЗК 5, ЗК 11, ЗК 12, ЗК 13, ЗК 14, СК 13, СК 18
Всього:		44	46	

[авторська розробка].

Запропонований розподіл годин є орієнтовним і може бути адаптований залежно від специфіки освітньої програми, потреб студентів та наявних ресурсів. Основна ідея полягає в збалансованому поєднанні теоретичного матеріалу з великим обсягом практичних занять, що дозволить майбутнім фахівцям із соціальної роботи активно застосовувати отримані знання та формувати необхідні компетентності.

Висновки. Соціальний аудит та інспектування – ключові інструменти сучасної соціальної сфери, що забезпечують якість, прозорість та ефективність послуг. Незважаючи на їхню важливість, у підготовці фахівців із соціальної роботи спостерігається прогалина через недостатню інтеграцію навчального курсу «Соціальний аудит та інспектування», який є фундаментом для розвитку компетентностей з оцінки якості послуг (аналітичне мислення, орієнтація на практику, розуміння клієнтів) та управління ризиками (прогнозування, прийняття рішень, відповідальність). Запропонований зміст курсу, що поєднує теорію та практику, суттєво покращить підготовку фахівців, підвищуючи їхню готовність до прозорості та надійної роботи й сприяючи сталому розвитку соціальної сфери. Перспективи включають створення методичного забезпечення, емпіричні дослідження ефективності курсу, його адаптацію до ринку та міждисциплінарну інтеграцію.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бержанірі А.Л., Бержанірі І.А., Яшук Т.А. Соціальний аудит у системі управління підприємством. *Успіхи і досягнення у науці*. 2025. № 1(11) 2025. С. 244-255.
2. Борисова Ю. В. Методологічні та практичні аспекти вдосконалення моніторингу і оцінки якості надання соціальних послуг в громадах. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. 2024. Т. 48. С. 111-116.
3. Грищенко С., Бивалькевич Л., Максименко О. Професійна підготовка фахівців соціальної сфери Бельгії. *Дидактика*. 2024. №. 2. С. 47-55.
4. Зозуляк-Случик Р., Онипченко О. Теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери. *Сучасні тенденції розвитку соціальної роботи в Україні та зарубіжжі*. Івано-Франківськ : НАІР, 2024. С. 143-145.
5. Карпенко О., Котелевець А. М. Підготовка майбутніх фахівців із соціальної роботи до волонтерської діяльності в територіальній громаді. *Ввічливість. Humanitas*. 2025. №. 1. С. 64-69.
6. Качалова В. Т. Соціальний аудит та інспектування в системі підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери: навчально-методичний посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2024. 144 с.
7. Коляда Н. Підготовка майбутніх фахівців соціальної сфери: інноваційні технології. *Актуальні проблеми соціальної роботи та соціального забезпечення : європейський та національний вимір*. Луцьк, 2025. С. 86-87.
8. Лопатенко Г. Розбудова мережі незалежних установ із забезпечення якості вищої освіти. *Аналітичний огляд незалежних агентств*. 2025. 149 с.
9. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 231 «Соціальна робота» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 року № 557. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/04/25/231-Sotsial.robota-bakalavr-VO.18.01.pdf> (дата звернення: 10.07.2025)
10. Про затвердження Державного стандарту соціального супроводу сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах: Наказ Міністерства соціальної політики України №0621-16 від 31.03.2016 (Оновлений 01.07.2022 р.). *Веб-сайт Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0621-16#n136> (дата звернення: 17.06.2025)
11. Про затвердження професійного стандарту «Фахівець із соціальної роботи»: Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України №1179 від 20.06.2020 р. URL: <https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/88-1179.pdf> (дата звернення: 21.06.2025)
12. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 р. №18. *Відомості Верховної Ради*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text> (дата звернення: 11.07.2025)
13. Процик І., Кара Н. Особливості підвищення якості соціальних послуг у процесі поглиблення міжнародних економічних відносин. *Publishing house «UKRLOGOS Group»*. 2021. С. 134-152.
14. Сейко Н., Котловий С., Літяга І. Професійно орієнтовані завдання з навчальної практики у системі професійної підготовки здобувачів з соціальної роботи. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2025. №. 1 (14). С. 165-173.
15. Сисоєва І. М., Головай Н. М., Гриник О. І. Громадський контроль як форма соціального аудиту: особливості здійснення та перспективи подальшого розвитку. *Економічна наука. Інвестиції: практика та досвід*. № 17. 2024. С. 26-31.
16. Столярик О. Ю., Семигіна Т. В. Формування клієнтоцентризованих компетентностей у майбутніх соціальних працівників. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2024. №. 13.
17. Трегубов Ю. Особливості організації аудиту у сфері охорони здоров'я. *Інноваційні технології в менеджменті та публічному управлінні*. 2024. С. 363-366.